

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Abbati Et Conventvi sancti Germani de Pratis Parisiensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

gradum sacerdotij assumendum, tu illos, ut se ad superiores ordines faciant promoveri, per subtractionem beneficiorum appellatione cessante compellas. Alioquin in præfatis Ecclesiis personas idoneas, per quas hujusmodi possint suppleri defectus, juxta quod videris expedire, appellatione postposita ordines, removendo prorsus ab illis eos qui ad unam eandemque præbendam contra statuta canonica insimul sunt assumpti, non obstante contradictione insufficientium vel eorum qui tales eligere vel assumere præsumperunt. Datum Laterani 11. Non. Decembris, pontificatus nostri anno quartodecimo.

ILLVSTRI REGI
Francorum.

Super hoc scriptum est dilectis filiis Abbati sancti Victoris, W. Archidiacono, & Cancellario Parisiensi ut dictum Regem ad hoc efficaciter monerent & prudenter inducant.

ABBATI ET CONVENTUI
sancti Germani de Pratis Parisiensi.

Cum olim ex parte vestra nobis fuisset querimonia præsentata quod nobilis mulier H. de Nongento & filij ejus ac quidam alij Sueffionensis diocesis homines monasterij vestri sua potentia deprimentes carceri manciparent, & eis imponentes exactiones indebitas, prata, vineas, & alias possessiones vestras invaderent violenter, venerabili fratri nostro Episcopo & dilectis filiis Decano sancti Frambaldi & magistro I. Canonico Silvanectensi nostris dedimus litteras in mandatis ut præfatam nobilem & alios monitione præmissa per censuram ecclesiasticam appellatione remota compellerent ab hujusmodi præsumptione desistere &, ut tenebantur, restituere occupata. Cum igitur iidem prædictam nobilem legitime citavissent, & ipsa per magistrum H. procuratorem suum ipsorum se conspectui præsentasset, super diversis capitalis & querelis quæ in eorundem judicium sententia continentur expressæ hinc inde propositis lis exitit contestata, & legitimis induciis assignatis, testes quos pars utraque prduxit iidem iudices receperunt. Quorum depositionibus postmodum de consensu partium publicatis, & competentibus terminis disputatione pluries habita super eis, tandem partibus injunxerunt ut suas redigerent allegationes in scriptis, & eas sibi termino quem eis assignaverant præsentarent. Verùm procurator nobilis antedictæ statuto termino comparuit coram eis, & temporis præscriptionem allegans, ad probandum eandem inducias postulavit. Iudices verò, quia jam erant depositiones testium publicatæ, interloquendo dixerunt quòd super hoc testes non erant aliqui admittendi, sed si haberet aliqua instrumenta, illa exhibere curaret. At procurator prædictus ab interlocutoria ipsa vocem ad nos appellationis emittens, appellationi suæ certum terminum assignavit. Verùm quia in nostris litteris remotus erat appellationis objectus, dicti iudices, habito super hoc juris peritorum consilio, appellationem ipsam frivolam reputantes, & ad proferendam sententiam certum terminum præfigentes, præfatam nobilem peremptoriè citaverunt, in quo vobis comparentibus, ipsa

Epist. 112.
Confirmatur
quardam sen-
tentia Jara pro-
cia.

Epist. 111.
De libertate
sententi in fa-
vorem Eccle-
siarum.
Fidei scripta 1112.
110. & 1174.
lib. 11. 1112. 76

Sinceræ caritatis affectio quam erga personam tuam gerimus nos inducit ut quanto propensius regium zelamur honorem, tanto sollicitius tibi suadere curemus ne quid unquam per te vel tuos erga sanctam Ecclesiam Christi sponsam aut ipsius jura improvidè attentetur per quod ei valeat derogari, præsertim cum illius intuitu à quo ad ipsius defensionem Ecclesiæ gladium suscepisti, eandem tenearis potius defensare. Sanè ad nostram noveris audientiam referente venerabili fratre nostro Rothomagensi Archiepiscopo pervenisse quòd justitiarj tui per Normaniam constituti & quidam alij regis ditioni subjecti, postponentes penitus zelum Dei, præpediunt laicos ægritudine laborantes ne de terris suis vel hereditatibus aliquid in elemosynam alicui largiantur sive pro suarum animarum salute secundum ecclesiasticam sanctionem, vel condant testamentum exinde in ultima voluntate, imponentes illis post obitum crimen, sicut asserit, usurarum qui poenitentes judicio Ecclesiæ satisfactione præmissa, viam sunt universæ carnis ingressi, ut prætexto criminis usurarum decedentium bona fisco regio in detrimentum juris ecclesiastici applicentur. Quia igitur te non decet hujusmodi sustinere, cum hoc vergat in derogationem ecclesiasticæ libertatis, serenitatem regiam rogamus & monemus quatinus executores præfatos taliter ab hujusmodi temeritate tradita tibi potestate compescas quòd moderamine regio hæc detestanda extorsio extirpetur, & præter æternam gloriam, quam ex hoc promereberis in futuro, gratiam tibi Dominus auceat in præsentem. Datum Laterani 11. Non. Decembris, pontificatus nostri anno quartodecimo.

nec per se nec per aliquem responfalem ipforum fe confpectui præfentavit. Propter quod iteratò illam peremptoriè citaverunt, fed quia tunc comparere contempfit, tertio peremptoriè evocarunt eandem ad fententiam audiendam. Cùm ergo tunc etiam eorum contempfiffet adire præfentiam per fe vel idoneum responfalem, ipfi habito prudentum virorum confilio, vifis & auditis attestationibus, & utriufque partis rationibus diligenter infpectis, diffinitivam in fcriptis fententiam protulerunt. Postmodum verò cùm B. procurator monafterij veftri à nobis postulaffet eandem fententiam confirmari, & H. ejuſdem nobilis procurator fe oppofuiſſet eidem, dilectum filium I. Subdiaconum & Capellannum noſtrum eis conceſſimus auditorem. In cujus præfentia licet procurator præfata nobilis nihil rationabile objeciffet, ficut ab eodem didicimus auditore, occultè tamen, ut dicitur, ſuper ipſo negotio contra inhibitionem auditoris ejuſdem litteras impetravit, & inlicitiatus abceſſit. Nos igitur, ne idem ex fraude ſua videretur commodum reportaffe, dilectis filiis ſancti Dionyſij & de Strata & ſancti Dionyſij Prioribus Pariſienſis dioceſis dedimus in mandatis ut huiusmodi litteris non obſtantibus inquirerent de prædicta fententia diligentius veritatem, & ſi juſtam reperirent eandem, ipſam auctoritate apoſtolica confirmarent, & facerent per cenſuram eccleſiaſticam appellatione poſtponita firmiter obſervari. Partibus igitur in eorum præfentia conſtitutis, pars veſtra poſtulavit inſtanter ut juxta mandatum apoſtolicum inquirerent de fententia memorata, & confirmarent eandem, ſi juſtè ac rite cognofcerent promulgatam, ipſam fententiam producens in medium ſigillis prædictorum judicum communitam. Ceterùm procurator nobilis prædictæ fententiam ipſam ſibi petiit exhiberi & terminum aſſignari infra quem plenius ſuper tranſcripto ipſius deliberare valeret. Quibus ipſi conceſſis, cùm tandem poſt altercationes multiplices adinvicem habitas, pluribus terminis partibus aſſignatis, eadem eſſent in ipſorum præfentia conſtituta, ac pars veſtra in poſtulatione confirmationis fententiæ perſeverans, ſuper ea veritatem petiiffet inquire, iudices ipſi à procuratore ipſius nobilis quaſierunt utrum aliquid fententiæ vellet obicere propter quod ad ipſius confirmationem procedere non deberent. Qui ſe nihil contra fententiam coram eis proponere velle

reſpondens, nec aliquid agere in ipſorum præfentia, in vocem appellationis prorupit, & receſſit contumaciter ab eisdem. Ipſi verò eandem nobilem peremptoriè citaverunt. Coram quibus procurator ipſius comparens, appellationem quam prius emiſerat innovavit, recedens ab eorum præfentia contumaciter iteratò. Porro iudices ipſi atredentes quòd huiusmodi fruſtratorie appellationis obtentu non eſſet negotium differendū, cùm in noſtris litteris appellationis eſſet diffugium intercluſum, in quaſiverunt de præfata fententia, diligenter inſpicientes dicta teſtium coram prioribus iudicibus productorum, & cùm nihil rationabile inveniffet propter quod deberet ipſius confirmatio retardari, de prudentum confilio juſtè ac rite prolatam pronuntiaverunt eandem & auctoritate apoſtolica confirmarunt, juxta quod in eorum authentico plenius continetur. Postmodum autem vos gravem in auditorio noſtro feciſtis querimoniam recitari quòd cùm ſuper præfatis querelis ad dictum Episcopum & conjudices ſuos noſtras litteras impetraveritis, & ipſi teſtibus hinc inde receptis, ſicut ſuperius eſt expreſſum, & rationibus utriufque partis plenius intellectis, in quibusdam prædicta nobili & in quibusdam pro monaſterio veſtro fententiam promulgarint, & præfatus Abbas ſancti Dionyſij & college ipſius de mandato ſedis apoſtolice fententiam confirmarint eandem, præfata nobilis, conſiſa potiùs de ſua potentia quàm de jure, utrique fententiæ ſe contumaciter oppoſuerat, nec monaſterium veſtrum ſuper rebus adjudicatis eidem deſiderat moleſtare. Propter quod ex parte veſtra fuit nobis humiliter ſupplicatum ut finem litibus imponentes, quod à prædictis iudicibus noſtra fuerat auctoritate ſtatutum apoſtolico dignaremur munimine roborare. E contra verò R. dictæ nobilis procurator tunc propoſuit coram nobis quòd cùm eadem nobilis à primis iudicibus manifeſtè ſentiens ſe gravari, noſtram audientiam appellaffet, ipſi appellationi ejus minime deſerentes, tam diffinitivam quàm excommunicationis tulerunt fententiam contra eam: quam cùm poſtmodum per iudices poſteriores confirmari peteretis inſtanter, ac ipſa coram eis legitimas exceptiones proponeret, quas offerrebat ſe coram arbitris continuo probaturam, quia ipſi iudices huiusmodi noluerunt exceptiones admittere, ab eis, tamquam ſibi certa ratione ſuſpectis, noſtram iterum audientiam appellavit. Sed ipſi appellatione con-

tempra

repta nihilominus in negotio processerunt. Nos igitur finem litibus volentes imponi, dilectis filiis Decano & magistris Gualtero Cornuto & Roberto de Corzon Canonicis Parisiensibus nostris dedimus litteras in mandatis ut si constaret eisdem posteriores iudices perperam processisse, revocato in statum debitum quicquid factum esset per eos, sententiam à prioribus iudicibus promulgatam, prout justum foret, appellatione remota confirmare vel infirmare curarent, alioquin quod à posterioribus iudicibus auctoritate nostra providè factum esset per censuram ecclesiasticam facerent sublato appellationis obstaculo inviolabiliter observari. Nullis litteris obstantibus præter assensum partium à sede apostolica impetratis. Sanè duo illorum, Decanus videlicet, & magister Gualterus, tertio collega ipsorum se legitime excusante, partibus convocatis, examinatis testibus, & publicatis attestationibus eorundem, ac allegationibus diligenter auditis, iurisque ordine in omnibus observato, de prudentum virorum consilio processum posteriorum iudicum per diffinitivam sententiam confirmarunt, auctoritate quaungebantur firmius inhibentes ne quisquam in præjudicium confirmationis ipsius temerè aliquid præsumeret attentare. Tunc verò dicta nobilis per suas est patentes litteras protestata quòd præfata sententia parebat atque pareret. Demum nos sæpeditam sententiam à secundis & tertiis iudicibus approbatam auctoritate apostolica confirmantes, dilectis filiis Abbati sanctæ Genovefæ ac Priori sancti Martini de Campis per scripta nostra mandavimus ut eandem, sicut est iusta, auctoritate nostra, sublato appellationis obstaculo, facerent firmiter observari, contradictores per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescerent. Qui Willelmum Militem filium ejusdem nobilis legitime citaverunt, & eo in ipsorum præsentia constituto, ex parte vestra propositum extitit contra eum quòd ipse contra sæpeditam sententiam temerè veniens, non servabat eandem, sed ipsam potius per violentiam infringebat. Unde pars vestra postulavit ut juxta mandatum apostolicum ipsum compellerent ad observationem ejusdem. At ipse contra sententiam rationabile nihil obiciens, quasdã opposuit exceptiones frivolas ad negotium differendum, asserens dictum Priorem sancti Martini sibi esse suspectum, pro eo quòd tu, fili Abbas, in causa sancti Martini executor tunc eras, quod tamen

Tom. II.

verum non fuerat, sicut ex parte vestra extiterat negatum omnino. Adjecit etiam quòd cum monachi sancti Martini accedunt ad monasterium vestrum, tamquam fratres recipiuntur in eo, & è converso monasterij vestri monachi recipiuntur ab illis, propter quod super his arbitros postulavit. Ad hoc autem ultimum pars vestra respondit quòd non alio fraternitatis vinculo monachis sancti Martini quam aliorum monasteriorum monachis nigri ordinis eratis astricci. Prædicti verò iudices, licet hujusmodi causæ frivole viderentur, & primam scirent penitus esse falsam, ad malitiam tamen ipsius Militis convincendam quæsiverunt ab eo utrum se vellent pœnæ alicui obligare si forsàn in probatione deficeret prædictorum, si probandi sibi hæc concederent facultatem. quod idem facere recusavit omnino. Unde iudices ipsius evidens subterfugium attendentes, auctoritate sibi apostolica præceperunt ut sæpeditam diffinitivam sententiam firmiter observaret, nec venire præsumeret contra eam; alioquin ipsum & omnes contradictores excommunicationis vinculo innodabant. Sed idem non solum contra ipsam sententiam venire præsumpsit, verum etiam vobis & hominibus vestris graves injurias irrogavit. Propter quod iidem iudices in ipsum, tamquam in rebellem & contumacem, excommunicationis sententiam proferentes, fecerunt eundem excommunicatum publicè nuntiari, id ipsum suis litteris nuntiantes. Ipse verò iniquitatem iniquitati & contemptui contemptum apponens, monachos vestros qui apud Nongentum manebant crudeliter pertractavit, & in domibus suis detinuit sic inclusos quòd ipsi nec exire poterant nec ad eos aliqui introire, quos postmodum violenter eiciens, rebus suis nequiter spoliavit, alias eis damna & injurias inferendo. Et ut monasterium vestrum fatigaret laboribus & expensis, quasdam à nobis veritate suppressa & suggesta nihilominus falsitate ad dilectos filios sancti Lupi & sancti Martini Abbates & R. de sancto Quintino Canonicum Trecentem fecit literas impetrari, in quibus continebatur quòd cum vos eum super quibusdam possessionibus & rebus aliis coram præfatis Abbate sanctæ Genovefæ ac Priore sancti Martini de Campis auctoritate nostra traxissetis in causam, iidem legitimas exceptiones admittere recusantes, in ipsum & quosdam homines suos excommunicationis & in terram ejus interdicti sententias post appellationem ad nos legitime

CCC

interpositam promulgarant. Propter quod nos præfatis Abbatibus & Canonico nostris dedimus iteris in mandatis ut si sententias ipsas invenirent post appellationem ad nos legitimè interpositam esse latas, denuntiantes eas auctoritate nostra penitus nullas esse, in causa ipsa procederent juxta priorum continentiam litterarum; alioquin partes remitterent ad judicium priorum examen. Cùm igitur dicti posteriores judices vos ad suam præsentiam citavissent, procurator vestri monasterij in ipsorum præsentia constitutus ne occasione hujusmodi litterarum procederent inhibuit appellando, eò quòd falsa suggestione ac veritate suppressa fuerant impetratæ, cùm de his omnibus quæ superius sint expressa nullam facerent mentionem. Quia igitur mendax precator carere debet penitus impetratis, dilectis filiis A. Archidiacono, Succentori, & Decano sancti Germani Antiodorensis Parisiensis nostris dedimus litteris in præceptis quatinus prædictis litteris, quas constat veritate tacita impetratas, nequaquam obstantibus, & revocato in irritum si quid occasione ipsarum invenerint attentatum, latam in eum & alios contradictores excommunicationis sententiam tandiu faciant auctoritate nostra sublato appellationis obstaculo firmiter observari donec de damnis & injuriis irrogatis monasterio vestro satis faciat competentem, & sufficientem exhibeat cautionem quòd nec ipse nec ejus heredes contra sæpèdictam diffinitivam sententiam venient, sed eam de cetero firmiter observabunt. Ne igitur super sententia totiens confirmata possitis ulterius molestari, nos eandem sententiam, veritate perspicaciter intellecta, inviolabili confirmationis munimine roboramus, perpetuum alteri parti silentium imponentes, ac decernentes irritum & inane si quid de cetero apparuerit impetratum. Nulli ergo &c. nostræ confirmationis & constitutionis infringere &c. usque incursum. Datum Laterani Idibus Decembris, pontificatus nostri anno xiv.

MAGISTRO ROBERTO
de Corzon Canonico Parisiensi &
conjudicibus suis.

Epist. 133.
Dantur indica-
tione voti.

Dilectus filius nobilis vir Walterus Dominus de Avesnis transmissa nobis petitione monstravit quòd cùm affixo suis humeris signo crucis ad subsidium terræ sanctæ voverit proficisci, & se ad iter peregrinationis accinxerit exequendum, B. Subdiaconus frater suus Cantor quon-

* Bocharius.
Vide Meyer. lib.

dam Ecclesiæ Laudunensis, qui devastaverat, Dei timore postposito, & abjecto habitu clericali, hostiliter terram suam incendio multiplici & rapinis, accinctus balteo militari, ab ipso Waltero monitus assidue curare noluit usque ad ejus reditum dictam terram, sed ab eo recedens animo indignanti, eidem fratri ac ejus terræ graviter adversatur. Vnde cùm ex discessu suo irreparabile damnum per ipsum B. sibi ac ejus terræ timeat proventurum, nobis humiliter supplicavit ut propter necessitatem hujusmodi ad exequendum votum emissum sibi & familiæ suæ concedere dignemur inducias competentes. Vnde nos venerabilibus fratribus nostris Suesionensi & Meldensi Episcopis & dilecto filio Abbati Longipontis Suesionensis diocesis nostris dedimus litteris in mandatis ut auctoritate nostra dilationem exequendi votum peregrinationis prædictæ, quoad eis consisterit durare hujusmodi absque dolo & fraude necessitatis articulum, concedant eidem, ipsum & familiam suam non permittentes super hoc ab aliquo molestari, ita quòd, eo cessante, ad nostrum consilium & mandatum reddat Domino quod promissit, in terræ sanctæ subsidium properando, & interim ad subventionem ipsius juxta possibilitatem suam, quemadmodum cum fratre Aimaro Thesaurario domus militiæ Templi Parisiensis, cui super hoc scribimus, poterit convenire, competens mittat subsidium; cùm, sicut pro certo didicimus, eo plus solito indigeat ipsa terra. Ne igitur occasione cautionis quam recepistis ab ipso cùm relaxatis excommunicationis sententiam, quam pro eo quòd votum non exequatur emissum tulistis in eum, mandatum nostrum valeat impediri, præsentium vobis auctoritate mandamus quatinus permittatis ut juxta præscriptam formam in ipso negotio procedatur. Datum Laterani 11. Idus Decembris, anno quart odecimo.

I E R O S O L Y M I T A N O
Patriarchæ apostolicæ sedis Legato.

Præsentata nobis electione quam dilecti filij Capitulum Nicosiensis Ecclesiæ de dilecto filio magistro Durando ejusdem Ecclesiæ Thesaurario celebrarunt, licet ejusdem Capituli & suffraganeorum ac carissimi in Christo filij nostri Cypri Regis illustris & plurium aliorum litteras recepimus super ea, quia tamen non nisi unus de electoribus se nostro conspectui præsentavit, electionem eandem sufficienter exa-

8. 1111. 1.
an. 1111. 1.
appellatio
per 1111.

7.
11.
11.
11.

Epist. 133.
De electione
Archidiaconi
Nicosiensis.